

Op schaakles met vader, moeder, opa of oma

In Cadier en Keer is een beginnerscursus gestart voor koppels: kinderen (vanaf acht jaar) nemen vader, moeder, opa of oma mee. Of andersom. De belangstelling is enorm.

Als je als kind schaakt, is het natuurlijk wel mooi als je thuis niet de enige bent die dit spel beheerst. Dan is het leuk als je een ouder of grootouder hebt die ook kan schaken. De cursus in Cadier en Keer wordt gegeven door Eric Brouwers, lid van de vereniging De Juiste -Z- uit Noorbeek. De deelname is enorm. De cursus was snel volgeboekt. Maar liefst 36 personen nemen deel aan de schaaklessen

van Eric, vrijwel allemaal koppels van kind met ouder of verzorger. Het mooie van de koppels is natuurlijk ook dat de kinderen nooit alleen hoeven te komen, maar altijd een begeleider hebben en dat het samen gedaan kan worden. De lessen worden gegeven op donderdagavonden van 18.30-19.30 uur.

● Grootmeester Anish Giri staat als Nederlands jongste kampioen ooit (15 jaar) volop in de belangstel-

ling. Het is nu natuurlijk extra leuk als je kunt zeggen dat je ooit van hem hebt gewonnen. Een speler van Voerendaal, Daniel Hausrath, kan dat zeggen. Hij versloeg Giri vorig seizoen in een wedstrijd voor de KNSB-competitie voor clubteams. Hausrath speelde voor Voerendaal, Giri voor HMC Calder.

Hausrath-Giri
ZIE DIAGRAM 1
Giri gooit nu de knuppel in het hoenderhok met 17...f5
Hausrath neemt de mogelijkheid om het initiatief naar zich toe te trekken.
18.gxf6 Lxf6 19.Dxe6+ Kh8 20.La3 Tce8 21.Lxd6 Dc6 22.Dd5 Dc8 23.Dh5 g6 24.Dh6 Lg7 25.Dh4 Pxd6 26.Txd6 Te4 27.Dg5 Txe2 28.Tcd1 h6 29.Dxg6 Lxf3 30.Lxf3

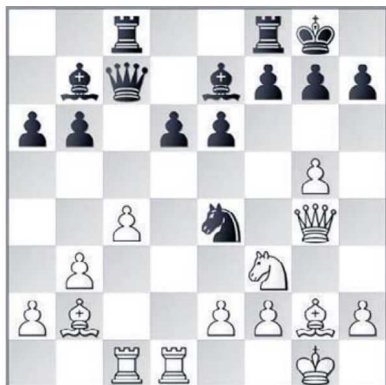

Diagram 1

Diagram 2

Beeld van de ouder-kind schaakcursus. Wie ziet de oplossing het eerste?

Te5 31.T6d5 Te6 32.Dg3 De8 33.Td6 Le5 34.Txe6 Dxe6 35.Lg4 Df6 36.Dg2 Tg8 37.Kh1 Dh4 38.f3 h5 39.De2 Lf4 40.Td7 Df6 41.Lxh5 Lxh2

ZIE DIAGRAM 2

Hausrath krijgt nu de kans om zich onsterfelijk te maken met een prachtige zet

42.Lg6!! (1-0)

Deze slotzet kan zo in elk opgavenboek geplaatst worden met als thema interferentie, lijnopening, overbelasting, zevende rij, samenwerking enzovoorts. Giri begreep zeer goed de schoonheid van deze zet

en wachtte extra lang met opgeven opdat alle toeschouwers de kans kregen om met volle teugen te genieten van deze stelling. Er dreigt uiteraard mat met de toren op h7. Zwart kan het mat nog wel voorkomen, maar het kost hem altijd materiaal.

Zo volgt bv.
op 42...Dh4, 43.Th7+ Dxb7 44.Lxh7 Kxh7 45.Dxh2+
op 42...Tg7 volgt 43.De8+ Df8 44.Dxf8+ Tg8 45.Th7 mat.
Ook 42...Ta8 leidt tot mat:
43.Dxh2+ Kg8 44.Dh7+ Kf8 45.Tf7+ Ke8 46.Dg8 mat

Interne competitie Venlo: Jansen-Thijssen

Je hoeft niet altijd partijen van grootmeesters na te spelen om van mooie spelmomenten te kunnen genieten. Genieten kun je ook in de interne competitie van de Venlose SV.

Wit: Joop Jansen
Zwart: Stephan Thijssen (commentaar: Joop Jansen)
1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Pc3 Pf6 4.a3 Een minder bekende zet. Sowieso is het vierpaardenspel niet zoveel gespeeld. Ik wil echter de theorie zo snel mogelijk verlaten. Lekker op eigen initiatief een spelletje spelen. Ook Stephan vindt dit altijd heerlijk! 4...Le7 Op ...Lc5 kan Pxe5. Maar ook Lc4 en h3 gevolgd door d3 en rokade is mogelijk.
5.d4 exd4 6.Pxd4 o-o 7.Pxc6 bxc6 8.Ld3 Misschien moet je hier toch e5 spelen en na Pd5 tweemaal slaan op d5. Blijft lastig altijd dit soort stellingen in de praktijk zonder Fritz, Rybka of...ander gek 'beest'. 8...d5 9.o-o d4 10.Pe2 c5 11.Pg3 Le6 12.b3

ZIE DIAGRAM 1

12...c4 Toch wel heel verrassend. Ik speelde juist b3 om c4 te verhinderen. Des te leuker (voor Stephan) is natuurlijk om het dan toch te spelen! Of het de beste zet is? Zwart probeert daadlijk te pion terug te krijgen met ma-

noewres als Pd7-Pb6 eventueel gevolgd door het erbij halen van de dame. 13.bxc4 Pd7 14.f4 Pb6 15.De2 f6 16.Ld2 Dd7 Zoals reeds geschreven. Zwart probeert de witte c4-pion te veroveren en staat dan meteen heel goed. Ik zag echter een ander plan; maar ik kon er moeilijk vorm aan geven. Iets met een paard op of e4 of h5. De lopers staan al redelijk en de dame naar g4 of h5 (bv na f5), de toren via f3 erbij en het moet toch goed lopen dacht ik. Ik kon echter niet het echte goede

Diagram 1

plan vinden.
17.f5 Lf7 18.e5

ZIE DIAGRAM 2

Maakt het veld e4 vrij voor paard of dame. 18...fxe5 19.f6 Lxf6 Hier heb ik, enkele zetten hiervoor al gekeken of Txf6 gevolgd door Pe4 iets was. Ik kon het niet allemaal berekenen. Wat ik speel is mogelijk het beste. 20.Lb4 Een verrassing voor Stephan, vertelde hij na de partij. 20...Tfe8 [20...Le7 21.Pf5 Lxb4 22.axb4 Kh8 23.Dxe5 Dit geeft een klein plusje, na Lxc4. 24.Lxc4 Pxc4 Dxd4 23...Lxc4 24.Lxc4 Pxc4 25.Dxd4] 21.Pe4 Nu staan mijn stukken nog beter. Het heeft echter wel twee goede pionnen

Diagram 2

gekost, maar nu is het gevaarlijk voor zwart. Er dreigt natuurlijk van alles op f6. Rybka geeft hier ...a5 als beste voortzetting. Echter als je na Lc5 gewoon toch Le7 speelt pak ik toch op f7! 21...Le7 [21...a5 22.Lc5 Le7 23.Txf7 Kxf7]

ZIE DIAGRAM 3

22.Txf7 Door Stephan niet gezien. Opmerkelijk, want hij is toch tactisch goed onderlegd. Dit is niet zo moeilijk te zien. Het is eigenlijk nu reeds uit. Maar het blijft natuurlijk een leuk offer. 22...Kxf7 Volgens Rybka geeft nu meteen mat in 9. Tja dat had ik niet allemaal gezien, wel zag ik geen verdediging voor zwart. 23.Dh5+ Kg8 24.Pg5 24...Pf6 is mat in 7. Dit heb ik gemist.

Diagram 3

Maar goed, ik zag dat het helemaal uitging in de variant die ik gezien had; nadeel daarvan is dat je dan niet verder kijkt. 24...Lxg5 25.Dxh7+ Kf7 26.Tf1+ Lf4 27.Dh5+ Meteen Txf4+ gaat nog iets sneller. 27...Kg8 28.Lh7+ Kh8 29.Txf4 g6 30.Lxg6+ Kf8 31.Lf7+ (1-0) ZIE DIAGRAM 4, de slotstelling

Diagram 4

18 jaar en nu al 2e op de wereldranglijst

Magnus Carlsen is de rijzende ster in de schaakwereld. De Noor (nog maar 18 jaar; op 30 november wordt hij 19) is opgerukt naar de tweede plaats op de wereldranglijst.

Carlsen heeft een flinke ratingsprong gemaakt. Hij is de grens van 2800 gepasseerd en staat nu op 2801 ratingpunten. De top-10 van de wereld wordt aangevoerd door Topalov, gevolgd door Carlsen, Anand, Aronian, Kramnik, Gashimov, Gelfand, Svidler, Leko en Morozevich.

Magnus Carlsen werkt tegenwoordig samen met Gary Kasparov, de voormalige nummer 1 van de wereld. Kasparov ziet in Carlsen hét grote talent van dit moment. Ze brengen vele uren samen door met 'huiswerk'. Of het nou aan de samenwerking met Kasparov ligt of niet, feit is dat Carlsen als een koemeet omhoog schiet. Hoe lang zal het nog duren eer zijn machtsovername een feit is? Misschien niet lang meer.

In Nanjing (China) behaalde de Noor een imponerende overwinning. Hij won een toernooi met een score van 8 uit 10. Het waren bepaald geen kleine jongens tegen wie hij speelde. Hij nam het op te-

gen Topalov, Wang Yue, Radjabov, Leko en Jakovenko (allen deelnemers speelden tweemaal tegen elkaar). Carlsen finishte met een voor-sprong van 2½ punten op de nummer twee, Topalov, en streek een prijs van 80.000 euro op. Zo'n score van 8 uit 10 is hoogst zeldzaam. Dit is in de schaakgeschiedenis tot dusver alleen voorbehouden geweest aan een select gezelschap wereldtopspelers. Op de website van Chessbase publiceerde statisticus Jeff Sonas een artikel

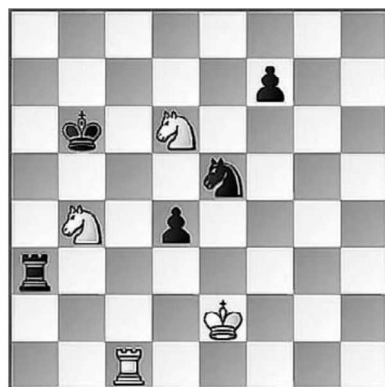

DIAGRAM 1

waarin hij alle beste toernooiprestaties op een rijtje heeft gezet. Bovenaan zijn lijstje staat de prestatie van Karpov in 1994 in Linares, die toen 11 uit 13 scoorde, goed voor een toernooiprestatierating (TPR) van 2899. Het was hét hoogtepunt in de toernooicarrière van Karpov. Op de tweede plaats in het lijstje van Sonas staat de prestatie van Kasparov in Tilburg 1989 (12 uit 14, TPR 2881). En de toernooiprestatierating van 2850 punten van Carlsen in Nanjing? Die is goed voor de zestiende plaats, helemaal niet gek, zeker niet als je bedenkt dat het een lijst is met alleen maar grote namen, van Karpov en Kasparov tot Lasker, Tal, Aljechin, Fischer, Botwinnik, Tarrasch en Zukertort. Overigens zullen we Magnus Carl-

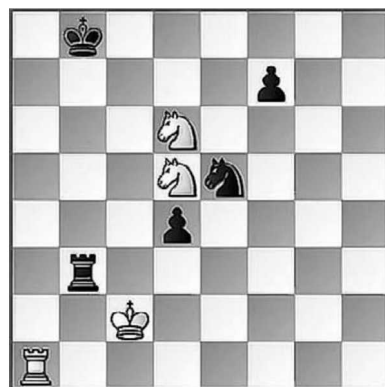

DIAGRAM 2

sen binnenkort in Nederland aan het werk kunnen zien. Hij doet mee aan het Corus-toernooi in Wijk aan Zee (15-31 januari 2010). Grote namen die in Wijk aan Zee aan de start verschijnen, zijn verder onder meer Anand, Kramnik, Leko en Ivanchuk. Het slot van een partij van Carlsen in Nanjing.

Magnus Carlsen (2772) - Wang Yue (2736)
ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 59.Tc1

Een mooie stelling. Zwart heeft de beide pionnen, maar wit heeft twee paarden die de koning bedreigen.
59...Te3+? 60.Kd1! Tb3?! 61.Pd5+ Ka7 62.Ta1+ Kb8 63.Kc2

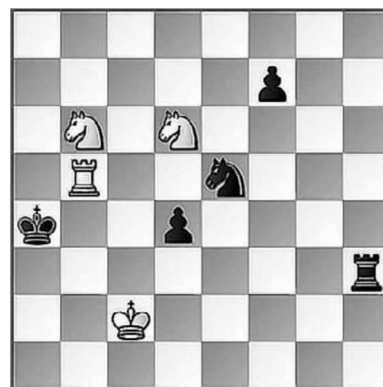

DIAGRAM 3

ZIE DIAGRAM 2

De door de koning aangevallen toren heeft nu geen veld meer op de b-lijn en moet de andere kant op
63...Th3 64.Tb1+ Ka7 65.Tb7+ Ka6 (de koning heeft nog maar een veld; 65...Ka8 zou mat zijn geworden door 66.Pc7)
66.Tb6+ Ka5 (ook nu heeft de koning slechts een veld; 66...Ka7 zou mat zijn geworden door 67.Pb5+ Ka8 68.Pdc7)
67.Tb5+ Ka4 (opnieuw de enige zet; 67...Ka6 wordt mat: 68.Pc7+ Ka7 69.Tb7)
68.Pb6+

ZIE DIAGRAM 3
68...Ka3 69.Txe5 en wint een paard. Zwart gaf op (1-0).

De ongekroonde koning uit Maastricht

J. Wanten uit Maastricht was in zijn beste jaren een van de betere spelers van Limburg. Tot kampioen van Limburg bracht hij het nooit; het was het 'tijdperk Alex Vinken'.

De schakers die in het 'tijdperk Vinken' leefden, hadden de pech dat ze moesten opboksen tegen de ongenaakbare Alex Vinken (Spekholzerheide, 1912-1983) die de Limburgse titel maar liefst twintigmaal in de wacht sleepte. Tijdens de 'regeerperiode' van Alex Vinken liet deze veelvraat alleen af en toe wat kruimels vallen die de concurrentie mocht oprapen. Wanten werd in het kampioenschap van Limburg driemaal tweede, in 1948, 1950 en 1955. Tweemaal eindigde hij achter Vinken. Eenmaal liet hij Vinken zijn hielen zien. Dat was in 1948. In dat jaar werd Wanten tweede achter Selman en net vóór Vinken. Dat Vinken geen kampioen werd, was in die tijd een zeldzaamheid. Vandaag dus aandacht voor Wanten. Je hebt in de sport van die mensen die 'koning' zouden zijn geweest als ze niet steeds die ene betere speler voor zich hadden gehad. Zo'n ongekroonde koning is J. Wanten. In de archieven van de Limburgse schaakbond vonden we een partij

van Wanten (lid van MSV, Maastricht) die hij in 1947 speelde voor het persoonlijk kampioenschap van Limburg tegen J. Smits van SV Tegelen. Wanten verkreeg een gewonnen stelling, maar blunderde in tijdnood waardoor hij zijn winstkansen weggaf. Toch kwam het nog goed voor hem. Want Smits ging in de tijdnood van Wanten ook vlug spelen en schoot de laatste en beslissende bok.

Wanten, J.H. - Smits, J.

diagram 1

Persoonlijk kampioenschap van Limburg, 08-03-1947

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 c6 4.Ld3 g6 5.e5 Lg7 6.Ld2 Pe7 7.Dg4 Pd7 8.Pge2 f6 9.f4 fxe5 10.fxe5 Dc7 11.Pf4 Pf8 12.h4 Lh6 13.h5 g5 14.Ph3 Tg8 15.o-o-o Lg7 16.Lxg5 Lh6 17.Df4 Lxg5 18.Pxg5 Pf5 19.Lxf5 exf5 20.h6 Pe6 21.Pxe6 Lxe6 22.Df3 o-o-o 23.Td3 Tg6 24.Pb5!

ZIE DIAGRAM 1

Bij zijn partijnotatie gaf Wanten zelf geen analyse, maar zette wel bij een aantal zetten uitroeptekens en vraagtekens. Bij de zet 24.Pb5 plaatste hij een uitroepteken (!) ten teken van een sterke zet. Inderdaad goed gezien, Pb5. Zwart mag het

diagram 2

paard uiteraard niet slaan met de pion omdat dan 25.Tc3 volgt. Het leuke van 24.Pb5 is dat wit vervolgens met het paard naar d6 kan springen en dan de pion kan winnen op f5 zoals in de partij ook gebeurt. Al moet worden opgemerkt dat er in plaats van het door Wanten gespeelde 26.Pxf5 waarschijnlijk nog iets beters was, namelijk 26.Ta3, maar dat is wijsheid anno 2009 met behulp van een sterk schaakcomputerprogramma waarmee we de partij hebben geanalyseerd

25...Db8 25.Pd6+ Kd7 26.Pxf5 Tf8 27.Th5 Tf7 28.Df2 Dg8

ZIE DIAGRAM 2

29.Tg3??

diagram 3

Achter deze zet plaatste Wanten twee vraagtekens. De stelling was voor hem al niet meer zo geweldig, maar na de blunder 29.Tg3?? ziet het er voor hem somber uit. Het is nu de zwartspeler die de beste kansen op de overwinning heeft.

29...Txf5 30.Txf5 Txg3 31.Tf6 Txg2 32.De3 Dg5 33.Dxg5 Txg5 34.Kd2 Ke7 35.Ke3

ZIE DIAGRAM 3

35...Tg6??

Zwart stond gewonnen, maar nu is hij degene die een blunder begaat. Hij geeft zomaar zijn toren af.

36.Txg6 Lf5

De toren slaan met 36...hxg6 mocht niet, vanwege 37.h7 en dan promoveert de pion

37.Tg7+ Kf8 38.c3 b6 39.Kf4 Lg6 40.Kg5 Le4 41.Kf6 Ke8 42.e6 c5 43.Tg8 mat (1-0)